

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μακροθύμησον επ’ εμοί	5
Η μακροθυμία του Χριστού	9

Μέρος Α΄ Τί είναι η μακροθυμία του Χριστού

1. Η Μακροθυμία είναι χάρισμα του Αγίου Πνεύματος . . .	11
2. Περιπτώσεις που χρειαζόταν πολλή μακροθυμία	12
3. Πού χρειάστηκε η πιο μεγάλη μακροθυμία	14
4. Πώς «έμακροθύμησε»;	15
5. Τότε, τον εμπαίζανε αλήτες	17
6. Τώρα, άνθρωποι με «αξία» Τον βρίζουν χειρότερα . . .	19

Μέρος Β΄ Γιατί ο Χριστός μακροθυμεί

1. Η μακροθυμία του Χριστού είναι για μας σωτηρία . . .	23
2. «Ο Θεός θέλει πάντας ανθρώπους σωθῆναι»	25
3. Η χάρη της Αναστάσεως και ο αμαρτωλός	27
4. Προϋποθέσεις για να γίνουμε «υιοί τῆς Ἀναστάσεως» .	29
5. Πιστεύοντες ή θεασάμενοι; Γνώμη ή εμπειρία;	31

Μέρος Γ΄ Και αμαρτωλοί και Άγιοι

1. Ιβάν Τουργκένιεφ	37
2. Αντόν Τσέχωφ	38
3. Θ. Ντοστογιέφσκι	39
4. Άγιος Θωμάς ο απόστολος	40
5. Ο Πατριάρχης Αβραάμ	42
6. Επιλογική απόληξη	45

ΜΑΚΡΟΘΥΜΗΣΟΝ ΕΠ’ ΕΜΟΙ...

Ήταν Μεγάλη Τεσσαρακοστή του έτους 1978 ή 1979 και ο Μητροπολίτης Χαλκίδος Χρυσόστομος Βέργης κάλεσε τον π. Μελέτιο Καλαμαρά (γνωστοί από την συνυπηρέτηση στη Μητρόπολη Μεσσηνίας) να μιλήσει μια Κυριακή απόγευμα στους χριστιανούς της Χαλκίδος. Ο π. Μελέτιος επέλεξε θέμα του την Μακροθυμία του Χριστού. Η ομιλία είχε... αποστολικό κέρδος! Γι’ αυτή του την ομιλία ο π. Μελέτιος σύρθηκε στα πολιτικά δικαστήρια από ανθρώπους που θεωρητικά υπερασπίζοντουσαν την δημοκρατία και την ελεύθερη σκέψη! Από ανένταχτους στοχαστές, που όμως δεν διεννοούντο αντίρρηση, κριτική, και απαξίωση! Έτσι είναι οι άνθρωποι! Τα δικαιώματά μας (όπως και αν τα εννοούμε και τα αξιολογούμε) είναι σεβαστά και απαραγράπττα, ενώ τα των άλλων είναι υποκείμενα στην αξιολογική μας κρίση και στην δημοκρατική μας (;!) ευαισθησία.

Κατηγορήθηκε και του έγινε καταγγελία ότι συκοφαντεί και απαξιώνει, γιατί ανέφερε απορρίπτοντάς τα, γραπτά παροικούντος στη Χαλκίδα συγγραφέα, που ύβριζε εμπαικτικά το πρόσωπο του Χριστού...! Ποινικοποίηση δηλαδή της ελεύθερης σκέψης.

Ανεξάρτητα από το συμβάν και τις συνθήκες η ομιλία επισημαίνει και αναδεικνύει την θυσιαστική αγάπη του Χριστού (Σταυρός) και την αγαπητική διάθεσή Του (Μακροθυμία) απέναντι στην ανοησία, την ασυνέπεια και τα ψυχρωματικά λάθη - αμαρτίες των ανθρώπων!

Η επί του Σταυρού έκφραση της αγαπητικής μακροθυμίας του Χριστού με την οποία ασχολείται ο μακάριος πατέρας μας Μελέτιος στην ομιλία του υπομνηματίζεται ουσιαστικά με την επεξηγηματική παραβολή του Χριστού στο δέκατο όγδοο κεφάλαιο του κατά Ματθαίον Ευαγγελίου.

Στο όλο κεφάλαιο αυτό υπάρχουν... πελώρια ανθρώπινα θέματα - ερωτήματα.

α. Τίς ἐστί μείζων...; Ἐάν μή γένησθε ὡς τὰ παιδιά... ἐρ-
χεται ἡ ἀπάντησις τοῦ Χριστοῦ. Παιδιά στή διάθεσις. Παιδιά,
ὄχι γιατί δεν ἔχουν αμαρτίες (δεν μποροῦν καί νά κάνουν...!)
ἀλλά γιατί ἐμπιστεύονται τόν πατέρα τους. Παιδιά στήν
αφοσίωσις. Παιδιά, τὰ ὁποία ἀν κάποιος σκανδαλίσει, τόν
συμφέρει ἡ αυτοκτονία!!

β. Εισάγεται τὸ θέμα τῶν σκανδάλων καί ἀπό μέρους
τῶν ἄλλων καί ἐκ τοῦ εαυτοῦ μας. Καί προτείνεται ἀπό
τόν Χριστό ἡ... ἀπότμησις τῶν σκανδαλιζόντων... «χεριοῦ»,
«ματιοῦ», «ποδιοῦ»!!

γ. Ακολουθεῖ ἡ δυσκολία συνεννόησης καί προτείνεται
ἡ χρῆσις ἐπεξηγηματικῶν συζητήσεων καί με τὴν παρουσία
τρίτων.

δ. Μπαίνει ἡ «καθαρικὴ» συγχώρησις γιὰ τώρα καί αι-
ωνίως ἢ ἡ ἀσυγχώρητη καί παραμένουσα πληγὴ εἰς τοὺς
αἰῶνας. Επεξηγεῖται τὸ «ποσάκις» τῆς συγχωρήσεως με τὸ
ἀπεριόριστο... «ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ»!

ε. Κλείνει τὸ κεφάλαιο με παραβολή - ἐπίστεψις τῶν
προλεχθέντων... ὅτι: Κάποιος χρωστάει ἓνα πελώριο ποσό
καί κάποιος ἄλλος τοῦ χρωστάει (τοῦ προηγούμενου με-
γαλοχρεώστη) «πενταροδεκάρες»...! Ὁ δανειστής τοῦ πρῶ-
του, ὅταν ὁ χρεώστης τὸν παρακαλεῖ: «Μακροθύμησον ἐπ’

ἐμοί καί πάντα ἀποδώσω σοι», όχι απλώς τον περιμένει αλλά και του παραγράφει πλήρως το χρέος! «Ὁ μὲν προθεσμίαν ἐζήτησε μόνον, ὁ δὲ τό χρέος ἀφῆκεν αὐτοῦ, μεῖζον οὗ ἦτησε δεδοκώς» λένε οι πατέρες.

Ὅμως «ἐναυλον ἔχων τήν εὐεργεσίαν» ενώ ακόμα ηχούσαν στα αυτιά του τα λόγια της παραγραφῆς του δικού του χρέους, συναντάει αὐτόν που του χρωστά... πενταροδεκάρες και τον... πνίγει απαιτόντας τα... αυθωρί. Εδώ και τώρα! «Θηρίου παντός ὠμότερος».

Καταληκτική τραγωδία: «Ἐπειδὴ οὐκ ἐγένετο τῇ εὐεργεσίᾳ βελτίων λείπεται τῇ τιμωρίᾳ διορθοῦσθαι» δηλαδή αφού δεν ἐγίνε καλύτερος ευεργετούμενος απομένει να διορθωθεί με την τιμωρία! Και ἔτσι: «οἱ τῷ Θεῷ χρεωστοῦντες, ἐάν φανῶμεν πρὸς τοὺς μικρά χρεωστοῦντας ἡμῖν ἀνελεήμονες, ἀνατρέπομεν καὶ ὅσα προσυνεχώρησεν ἡμῖν δεθηῖσι καὶ λοιπὸν ἀσυμπαθῶς, πάντων ἀπαιτούμεθα τὰς εὐθύνας», δηλαδή «ὅσοι “χρεωστοῦμε” στον Θεό, αν αποδειχθούμε κακεντρεχεῖς και αφιλάνθρωποι σ’ αὐτοὺς που μας χρωστούν κάτι λίγο, ἀφ’ ενός ακυρώνουμε και καταργούμε και ὅλα ὅσα μας συγχώρησε και παρέγραψε ο Θεός, και ἀφ’ ἐτέρου μας ζητάει λόγο και ευθύνες ὅλων των αμαρτιῶν μας και Εκείνος... κακεντρεχῶς και αφιλανθρώπως»! (κατὰ την διαβεβαίωσή του: Με ὅποιο μέτρο μετράται, με το ΙΔΙΟ θα σας μετρήσω).

Ὅμως ισχύει πάντα η προτροπή του Αποστόλου Πέτρου: «Τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε» (2 Πέτρ. 3,15). Γι’ αὐτὴν την σωτήρια μακροθυμία μιλάει ο π. Μελέτιος και ἐπεξηγεί την ἀνάγκη μας να την αποχτήσουμε. Ἀς τον ἀκούσουμε τώρα που ἐκεῖνος γεύεται την μακροθυμία του Χριστοῦ ὄντας στην ἀγκαλιά Του. Και μετὰ χρειάζεται

να την μιμηθούμε και να την αποκτήσουμε για να μπορέσουμε να εισέλθουμε, όταν έρθει η ώρα στην αγκαλιά του Χριστού δια της σωτήριας μακροθυμίας Του.

Τώρα, με την συμπλήρωση δεκαετίας από την κοίμηση του μακαρίου πατέρα μας, τώρα, που εκείνος βρίσκεται εκεί «όπου η Δόξα του Θεού κυλάει μέσα στον καθένα και επιστρέφει από τον καθένα, όπως συμβαίνει με το φως και τους καθρέφτες, γιατί το φως είναι αυτό που έχει σημασία», ας τον παρακαλέσουμε να προσευχηθεί και για μας, ώστε να μας δοθεί μετοχή σ' Αυτό το Φως που θα μας κάνει να συνειδητοποιήσουμε ότι το μόνο που αξίζει και μένει είναι η απόκτηση των αρετών του Χριστού με αποκορύφωση την Αγάπη, θεμελιακή έκφραση της οποίας είναι η για μας Μακροθυμία του Χριστού.

Εκδόσεις ΙΩΝΑΣ

Η ΜΑΚΡΟΘΥΜΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Δόξα Σοι, Κύριε!

Είχα την μεγάλη τύχη να ζήσω ένα χρονικό διάστημα σ' ένα μοναστήρι. Και είπα, πως «είχα την μεγάλη τύχη», γιατί τα μοναστήρια συνήθως κρύβουν, πίσω από τους τοίχους τους, ανθρώπους αγίους, εξ ολοκλήρου αφοσιωμένους στο Θεό· ανθρώπους που ζουν την παρουσία του Χριστού και τον φωτισμό του αγίου Πνεύματος. Σ' αυτό λοιπόν το μοναστήρι, την Ιερά Μονή Βελανιδιάς, κοντά στην Καλαμάτα, ζούσε τότε (το 1954) ένας μοναχός, που, εκτός από τα άλλα του χαρίσματα και τις άλλες πολλές του αρετές, είχε ένα μεγάλο και αρκετά ασυνήθιστο χάρισμα: το χάρισμα των δακρύων.

Ο πάτερ Πολύκαρπος έκλαιε. Προσευχόταν και έκλαιε. Ή μάλλον, συνεχώς προσευχόταν· και σχεδόν συνεχώς έκλαιε. Όλα τα λόγια των ιερών προσευχών και των τροπαρίων τον συγκινούσαν βαθύτατα. Ιδιαίτερα όμως συγκινοίταν, όταν στην Εκκλησία άκουγε να διαβάζεται το Ευαγγέλιο. Από την στιγμή, που ο παπάς άρχιζε να διαβάζει το κομμάτι του Ευαγγελίου της ημέρας, ο πατήρ Πολύκαρπος άρχιζε να κλαίει. Δεν το ήθελε. Κατέβαλλε, όπως μας έλεγε, πολλές προσπάθειες να το αποφεύγει· να συγκρατεί τα δάκρυά του· αλλά δεν τα κατάφερνε. Έκλαιε. Πάντοτε στο Ευαγγέλιο έκλαιε. Και πάντοτε, όταν η ανάγνωση του ολοκληρωνόταν, σιγοψιθύριζε: Δόξα Σοι, Κύριε· δόξα Σοι.

Ο πατήρ Πολύκαρπος ήταν μια αγιασμένη ψυχή.

Αλλά και κάθε άνθρωπος, που αγαπά τον Κύριό μας Ιησού Χριστό, αισθάνεται βαθειά συγκίνηση κάθε φορά που ακούει το άγιο Όνομά Του· και το τί έκαμε για μας· και για την σωτηρία μας. Και όσο πιο πολύ Τον αγαπά, τόσο πιο βαθειά είναι η συγκίνησή του. Και όταν Τον αγαπάει πολύ, τότε η χαρά του γι' αυτό δεν μένει μόνο κρυμμένη μέσα στην καρδιά του, αλλά ξεχύνεται και παρά έξω: στο στόμα, με λόγια δοξολογίας· και στα μάτια, με δάκρυα χαράς. Και τότε, στόμα, μάτια, καρδιά, νους, όλο μας το είναι, Τον δοξάζει· και Τον ευχαριστεί. «Δόξα Σοι, Κύριε· δόξα Σοι». «Δόξα Σοι, τῷ δείξαντι τό Φῶς». «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ Σου, Κύριε· δόξα Σοι».

Όλο τον χρόνο μετά την ανάγνωση του Ευαγγελίου ψάλλομε· «Δόξα Σοι, Κύριε· δόξα Σοι». Την Μεγάλη Παρασκευή όμως δεν λέμε «δόξα Σοι, Κύριε· δόξα Σοι», αλλά «Δόξα τῇ μακροθυμίᾳ Σου, Κύριε· δόξα Σοι». Και πράγματι, όλα τα ευαγγελικά αναγνώσματα της ημέρας αυτής έχουν ένα ιδιαίτερο χρώμα. Διερωτόμαστε: Πώς μακροθύμησε ο Κύριος; Πώς δεν ανετράπει το σύμπαν; Πώς δεν ήλθε η συντέλεια, πριν της ώρας της;